

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/20558 din 22.04. 2013
La nr. 790 din 28 iunie 2013

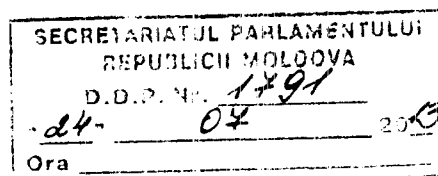
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă – 2 file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Legea sigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24.12.1999)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului.Proiectul prevede că plata drepturilor de asigurare socială va fi efectuată de către Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul instituțiilor financiare selectate în bază de concurs, iar beneficiarul de pensie sau de alte drepturi de asigurări sociale (două sau mai multe), va avea posibilitatea alegerii instituției financiare la care să-i fie transferate aceste plăți. Potrivit autorului această ajustare vine să creeze o comoditate pentru cetățeni în procesul de primire a drepturilor de asigurare socială, prin reducerea numărului și timpului deplasărilor către diferite instituții financiare pentru primirea banilor și diminuarea timpului destinat așteptării pentru primirea plăților.

d. Suficiența argumentării.Argumentele prezentate de autor nu justifică promovarea proiectului din următoarele considerente.

În primul rând menționăm că proiectul nu corespunde exigențelor Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, și anume: nu întrunește condițiile prealabile de întocmire a proiectului de act normativ; contravine principiului oportunității elaborării și adoptării actului normativ; nu este fundamentat economico-financiar, nu sunt efectuate investigații, studii și consultări ale părților interesate (Banca de Economii a Moldovei, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale și alte părți).

În al doilea rând atragem atenția că sistemul existent de numire, alocare și distribuire a pensiilor în Republica Moldova a fost constituit pe parcursul mai multor decenii, funcționează stabil și corespunde cerințelor la zi. Iar dacă în procesul de activitate s-au constatat unele

neajunsuri existente, ar fi mult mai oportun remedierea acestora, decît schimbarea radicală propusă de autor. Cu atît mai mult că Banca de Economii S.A. are cea mai extinsă rețea de filiale și agenții, practic în toate localitățile rurale, fapt ce plasează prezența serviciilor Băncii în nemijlocita apropiere de cetățean, indiferent de locul unde s-ar afla el.

De asemenea, menționăm că existența în Banca de Economii S.A. a cotei statului, nu permite solicitările de majorare a nivelului de 0,8% pentru deservicirea plăților menționate. Astfel, prin sistemul existent de distribuire a pensiilor în țară, statul își menține cel mai mic nivel de cheltuieli la acest capitol și control la toate etapele asigurării cu pensii a cetățenilor sau alte prestații sociale. Nu se exclude, că în situația cînd plata pensiilor și asigurărilor va trece la diferite instituții financiare cu capital doar privat, cota respectivă ar putea fi majorată, fapt ce va prejudicia implicit bugetul de stat, precum și ar putea fi mai dificilă deținerea controlului de către stat în ceea ce privește implementarea corectă a normelor legale. Astfel, generalizînd cele expuse mai sus, menționăm că proiectul dat nu poate fi susținut.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Cu toate că autorul indică în nota informativă a proiectului că implementarea acestuia nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, totuși constatăm că schimbarea instituției de plată implică mijloace financiare suplimentare atît pentru Casa Națională de Asigurări Sociale, cît și pentru Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, din considerentul că va fi necesară modificarea întregului sistemul informațional, precum și elaborarea unui soft aplicativ nou care să asigure realizarea cerințelor tehnologice și tehnice, să modifice procesul de plată și evidența plății prestațiilor sociale. Din considerentele respective recomandăm autorului proiectului să completeze nota informativă cu date referitoare la fundamentarea economico-financiară, potrivit cerințelor Legii privind actele legislative.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul era plasat pe pagina web a Parlamentului, fapt ce corespunde exigențelor impuse de prevederile Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru a asigura posibilitățile de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Elena Bedros
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
22 iulie 2013